

Hektisk periode på AKV

Af adm. direktør Ronnie B. Nielsen

Kampagnen 2019 på AKV er ved at være overstået, og det har været en spændende kampagne. Kampagnen startede grundet de svære vækstbetingelser i sommer med stor usikkerhed om udbyttet i marken. Desværre kom alt det savnede vand tilbage plus mere, og dette betød, at mange marker endte med at blive oversvømmet, da kartoflerne skulle tages op og med tab af kartofler til følge. Heldigvis ser det ud til, at vi ender med en produktion, som ligger omkring den forventede høst, men dette dækker også over nogle enkelte avlere, som har lidt store tab.

På fabrikken blev den nye udvidelse skudt i gang fra ultimo september. Forud for opstarten var der en enorm aktivitet på hele fabrikken for at forsøge at blive klar til kampagnen og sikre, at den nye investering levede op til såvel produktionskapacitet, men også budget og starttidspunkt. De involverede har flot navigeret et utrolig svært projekt, og det lykkedes at få gang i anlægget som forventet, og siden har det produceret stabilt. Det betyder, at vores produktion pr. time har ligget som vist i tabellen herunder:

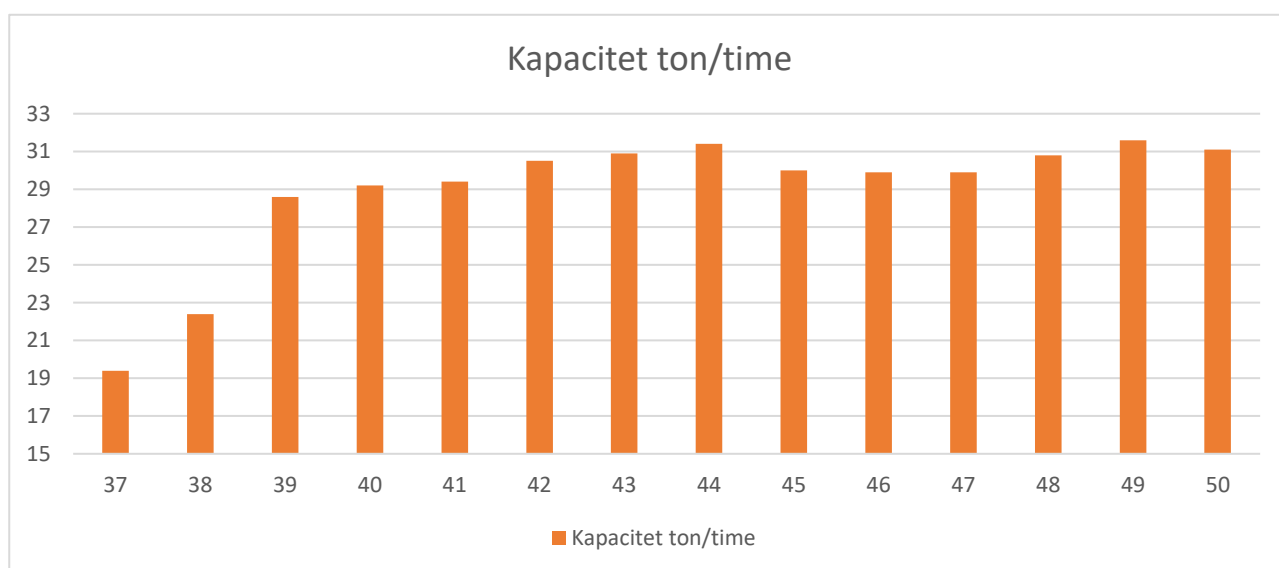
Som det fremgår af den producerede mængde pr. time er fabrikken startet langsomt op i slutningen af september og har formået at få en god stabil produktion på omkring 30 ton/time.

Der er fortsat nogle enkelte elementer, der skal justeres til, og så bør produktionen kunne køre fast 32 ton/time, MEN....

Grundet de dårlige vækstbetingelser har de kartofler, vi har fået ind på fabrikken i år, haft meget lav stivelse, og det betyder, at der kommer meget kartoffelvand i forhold til den producerede mængde stivelse. Dette presser specielt vores inddamper, som har svært ved at fordampe nok væske, når kartoflerne er så "tynde". Det er en flaskehals, som ikke er let at udbedre, og derfor håber vi, at stivelsen kommer tilbage på et mere normalt niveau i kommende kampagner.

Der har i kampagnen været ekstra bemanning og længere vagter for personalet. At starte et nyt anlæg op og producere 30% mere end normalt har givet nogle lange arbejdsdage. Det har vores medarbejdere klaret rigtig flot, og meget af æren for, at det er gået så godt, tilfalder dem. Derfor vil vi gerne takke dem for den store indsats, de har gjort i forbindelse med den nye udvidelse.

Udvidelsen fungerer, startede til tiden og er landet under budget. De sidste forbedringer bliver først lavet efter kampagnen, og derfor lukkes projektet først endeligt til næste kampagne, men fra AKV tillader vi os at kalde det for et vellykket projekt.





Inspiration fra Sverige

Af agrochef Henrik Pedersen

AKV's bestyrelse var her i november på tur til Sverige for at besøge kollegaerne på Lyckeby Stärkelser.

Lyckeby er i lighed med AKV et andelsselskab og har en årlig produktion på omkring 70.000 ton stivelse. Produktionen er fordelt på tre fabriksanlæg, der udover kartoffelmel laver modificeret stivelse til papir, en række modificerede stivelser til fødevarer, tørret pulpfiber og protein. Under besøget var der også tid til et besøg hos Lyckeby's formand Nicklas Göransson, hvor der kunne hentes faglig inspiration:

Center-pivot vanding! Der var investeret i to center-pivot anlæg, som hver kunne vande ca. 40 ha. Vandingen skete fra en sø, der var anlagt til formålet, og som hentede vand fra dræn og vandløb. Anlægsinvesteringen er større end ved traditionel vanding, men Nicklas Göransson mente, at dette blev opvejet af lavere driftsomkostninger i form af væsentligt færre timer til pasning og et lavere strømforbrug, da anlægget kører ved lavt tryk. Kvaliteten af vandingerne er markant bedre, da der vandes med 5-10 mm ad gangen, og med en meget præcis fordeling på arealet.

Plej dine efterafgrøder! Niclas Göransson havde valgt vinterbyg som forfrugt til kartoflerne. Dette giver nemlig mulighed for etablering af en tidlig

olieræddike som efterafgrøde. Ud over tidlig såning bliver olieræddiken også gødet for at få den så kraftig som muligt. Erfaringen er, at en god efterafgrøde giver et større udbytte i kartoffelavlens. Dette er en erfaring, vi også har fra Danmark, hvor vi kan konstatere, at udbyttet stiger bl.a. som følge af næringsstofforsyning, en jordløsnende effekt af olieræddike og ikke mindst mindre betydning af skader fra fritlevende nematoder.

Større læggeafstand! Blev i stor udstrækning anvendt. Forudsætningen for at kunne lægge med større afstand er selvfølgelig, at der er tale om gode sunde læggekartofler. Dernæst skal der være en mark, hvor der er en lang vækstsæson forude, hvilket vil sige, at kartoflerne kan lægges tidligt, og at de kan vokse minimum til slutningen af september. På mange arealer anvendes der typisk 18 hkg læggekartofler pr. ha imod en normal dansk norm på 23 hkg/ha. Det skal dog siges, at læggekartofler er dyrere i Sverige end i Danmark, og dette retfærdiggør et lavere læggekartoffelforbrug og lidt lavere udbytte. I Danmark har vi tidligere lavet forsøg med plantetal, som viste, at ved tidlig høst (1. september) var det økonomisk optimalt at anvende op til 30 hkg/ha, mens der ved høst omkring 1. oktober kunne anvendes fra 18-23 hkg/ha med ca. samme resultat.



Center-pivot anlæg fra Sverige

AKV's egen salgsorganisation kommet godt i gang

Af salgschef Bjarne Larsen

Vi er nu godt inde i det første høstår med AKV's egen salgsafdeling til at sælge nativ stivelse. Mange har været spændte på, hvordan det ville komme til at gå. Det går godt. Her kort før jul har vi allerede fået lukket salgskontrakter for næsten alle de mængder, der, inden vi gik i gang, var målet for hele det første høstår. Og så til gode priser. Vi har derfor nu sat salgsmålet en del højere.

Vi er generelt blevet rigtigt positivt modtaget og har allerede lavet salgskontrakter i ca. 40 lande. Vi føler selv, at vi med den erfaring, vi har bragt ind i AKV, har været godt forberedt og er kommer rigtigt godt i gang, men det er klart, at vi også har været heldige med tidspunktet. Sidste års høst var katastrofal i Europa, og dette års høst har også været en del under gennemsnittet i landene syd for os. Det er naturligvis en gave, når man kommer som ny udbyder, for priserne er høje og mange har følt sig dårligt behandlet af deres tidligere leverandører.

I de første måneder af høståret har de forskellige europæiske producenter af kartoffelstivelse været ude med meget forskellige priser. På trods af en rigtig dårlig høst i Frankrig har de to franske producenter været ude med meget lavere priser end resten af markedet, men nu virker det til, at de er

ved at være løbet for mængder. Værre er det, at den største tyske producent også ligger en del under markedsprisen, for de har ret store mængder at sælge af. Baggrunden for dette skal formentlig findes i, at de i sidste års højprismarked ikke fik solgt ud og derfor er bange for, at det samme kunne ske igen. Samtidig løb de i starten af sidste år fra en del af de kontrakter, de havde indgået, hvorfor de formodentligt prøver at "købe sig ind" igen hos kunderne. Resten af markedet ligger nogenlunde ens prismæssigt, dog som normalt med f.eks. de polske producenter lidt under de øvrige.

Forventningen for første halvår af 2020 er, at priserne vil være nogenlunde stabile, da de fleste regionale udbydere er ved at have solgt hele deres mængder. Det giver lidt ekstra plads til de producenter, der arbejder globalt. Ud over os selv er det primært Avebe, KMC og Emsland.

Når vi ser på det første høstår med eget salg af nativ stivelse, så ser det altså ud til at blive ganske vellykket. Salgsmængderne er tilfredsstillende, priserne har været gode og de ser ud til at holde sig på et fornuftigt niveau resten af høståret. Dermed er den foreløbige konklusion, at beslutningen om at etablere egen salgsorganisation har været meget gunstig for AKV's avlere.

AKV bød indenfor

Af sekretær Jytte Koldkjær

Ved kampagnestarten i september 2019 stod AKV's nye 12 tons linje klar til indkøring sammen med den eksisterende 20 tons linje, så den samlede kapacitet er kommet op på 32 tons i timen. Samkøringen af de to anlæg er forløbet planmæssigt, så fredag den 29. november 2019 var vi klar til at vise det nye anlæg frem for andelshavere, vognmænd og medarbejdere ved et åbent fabriksarrangement.

Ca. 250 tog imod tilbuddet, og selv om vejret viste sig fra den lidt kølige side, blev det en god dag, hvor der var mulighed for at se pakkeri/lager, modificeringsanlægget fra 2018, værkstedet, den nye 12 tons linje, inddampningsanlægget og modificeringsanlægget fra 1988, hvor der modificeres stivelse til brug for papirindustrien. I forbindelse med rundturen blev der budt på en forfriskning i et telt udenfor pakkerierne, hvor der også var udstillinger om læggekartofler og AKV's gødningsprodukt K-2.



Afsender:
AKV Langholt AmbA
Gravsholtvej 92
9310 Vodskov

Tlf. 96 389420
E-mail: akv@akv.dk
[Http://www.akv.dk](http://www.akv.dk)

Regn, regn, regn og atter regn

Af agrochef Henrik Pedersen

Det har været en sæson, som vi helst hurtigt vil glemme, men det har vi desværre ingen mulighed for, da sporerne efter optagningen her i efteråret bliver en udfordring til foråret.

De ekstreme nedbørsmængder siden slutningen af juli har i høj grad præget sæsonen og sat pres på udbyttet. Nogle af konsekvenserne har været: Skimmelangreb, alternaria-angreb, black-dot og formodentlig en række andre svampesygdomme, som alle har medvirket til, at mange kartoffelmarker døde for tidligt. Når en kartoffelmark dør for tidligt, bliver ikke kun udbyttet lavt, men også stivelsesprocenten. Generelt var stivelsesprocenterne skuffende lave i år, og det gælder ikke mindst Kuras-kartofler, selv om de har haft en lang vækstsæson.

Vi ved ikke, hvorfor stivelsesprocenten endte lavt, men har dog et bud på nogle faktorer, der kan have haft indflydelse herpå, udover påvirkningen fra den megen regn. Jorden var meget tør i forsommeren,

og vi kunne en del steder måle lave nitratværdier i bladsaften. Det kunne tyde på, at mineraliseringen af kvælstof fra husdyrgødning og jordens reserver blev bremset på grund af den tørre jord. Kvælstof vil så sent i vækstsæson blive frigivet, når jorden bliver fugtig, og denne frigivelse kan dermed virke som en overgødskning med kvælstof, hvilket med sikkerhed sænker stivelsesprocenten. Et andet forhold er de relativt få solskinstimer, der har været i efteråret. Der har været vand og gødning til rådighed til at give vækst, men det er sol, der giver stivelse, så man kan tænke, at kartoflerne har haft vækst, men med reduceret stivelsesproduktion.

En positiv udvikling i år har dog været, at der på trods af, at der stort set kun er høstet fugtige kartofler, kun har været tale om enkeltstående tilfælde af opbevaringsproblemer med melkartoflerne.



Dybe spor efter optagningen

Kalender

Af sekretær Jytte Koldkjær

Avlermøde

Generalforsamling Danske kartofler

Generalforsamling AKV

Fredag den 24. januar 2020 kl. 9.00

Tirsdag den 28. januar 2020

Onsdag den 17. juni 2020 kl. 13.30

Kulturhuset Hjallerup

Vingsted